

Quickscan Flora- en faunawet

incl. notitie aanvullend huismusonderzoek

Sloop bebouwing Schoonengweg 7/7A te Voorthuizen

Rapportnummer: 20150301/rap01
Status rapport: definitief
Datum rapport: 18 januari 2016

Auteur: T. (Tom) Bruinsma
Projectleider: D. (Dirk) van der Est
Kwaliteitscontrole: D. (Dirk) van der Est

Opdrachtgever: BKO BV
Postbus 8029
6710 AA Ede

Dit rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Doel	1
1.3 Gebiedenbescherming	1
1.4 Leeswijzer	2
2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE	3
2.1 Beschrijving huidige situatie	3
2.2 Werkzaamheden en toekomstige situatie	4
3 AANWEZIGHEID BESCHERMDE SOORTEN	5
3.1 Methode	5
3.2 Resultaten literatuuronderzoek	5
3.2.1 Inleiding	5
3.2.2 Resultaten	5
3.3 Resultaten veldbezoek	5
3.3.1 Inleiding	5
3.3.2 Waarnemingen	5
3.3.3 Geschiktheid	6
4 BEKNOPT EFFECTENANALYSE EN MAATREGELEN	7
4.1 Inleiding	7
4.2 Jaarrond beschermde vogels	7
4.3 Broedvogels (categorie 5)	7
4.4 Broedvogels (tijdens broedseizoen beschermd)	8
5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	9
6 LITERATUUR	10

Bijlage 1: Tabel bevindingen quickscan

Bijlage 2: Notitie aanvullend huismusonderzoek (20150301/not01, d.d. 18 januari 2016)

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het voornemen is om de bebouwing (stallen en schuren) op het terrein aan de Schoonengweg 7/7A te Voorthuizen te slopen. De woonboerderij en het bakhuis blijven behouden, evenals de op het terrein aanwezige bomen en struiken.

De voorgenomen plannen leiden mogelijk tot het overtreden van verbodsbepalingen op beschermde soorten, die zijn genoemd in tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet. Via de Flora- en faunawet is de bescherming van een aantal soorten planten en dieren in Nederland vastgelegd. In de wet zijn soorten opgenomen die landelijk of op Europees niveau zeldzaam zijn of worden. Het voorgenomen plan heeft mogelijk negatieve gevolgen op (de leefgebieden van) beschermde soorten. Het is volgens deze wetgeving niet toegestaan om het leefgebied aan te tasten.

Een overtreding van verbodsbepalingen op soorten uit de zwaardere beschermingscategorieën (tabel 2 en 3) is te voorkomen door, voorafgaand aan de werkzaamheden, voorzorgsmaatregelen te treffen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort. Voorzorgsmaatregelen zijn gericht op het voorkomen van de negatieve gevolgen van een activiteit op beschermde soorten.

Een ontheffingsplicht voor de soorten uit de zwaardere beschermingscategorieën (tabel 2 & 3) is van toepassing als de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaatsen niet kan worden behouden door het nemen van voorzorgsmaatregelen. Vleermuizen behoren onder andere tot deze categorie.

De geplande werkzaamheden worden getoetst door middel van een quickscan. De quickscan is een verkennende toets om na te gaan of beschermde soorten in het plangebied voorkomen. Daarnaast is het doel om in te schatten of er een kans is op overtreding van de Flora- en Faunawet. Een quickscan geeft echter mogelijk geen definitief uitsluitsel over het al dan niet voorkomen van beschermde soorten en het al dan niet overtreden van de wet.

1.2 Doel

De doelstelling voor de quickscan is geformuleerd in vijf onderzoeksvragen:

- Welke beschermde soorten flora en fauna, genoemd in tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet, maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?
- Wat zijn de globale effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde soorten, die (mogelijk) gebruik maken van de planlocatie als onderdeel van het leefgebied?
- Is aanvullend onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk?
- Welke algemene maatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen of te beperken?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen?

1.3 Gebiedenbescherming

Via de Natuurbeschermingswet 1998 zijn verschillende gebieden in Nederland beschermd (Natura 2000-gebieden). Ook gebieden die onder het Nationaal Netwerk Nederland (NNN), voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS), zijn beschermd. Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied of in het NNN. Omdat voor de ontwikkeling geen sprake is van negatieve effecten, is toetsing aan de regelgeving omtrent deze beschermde gebieden niet van toepassing. Het voorgenomen plan wordt alleen getoetst aan de soortbescherming van de Flora- en faunawet.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van het plangebied weergegeven en de uit te voeren werkzaamheden zijn hier benoemd. Hoofdstuk 3 gaat in op de aanwezigheid van beschermde soorten.

In hoofdstuk 4 worden de globale effecten bepaald van het plan op de soorten die (mogelijk) gebruik maken van het plangebied. Hier worden ook globaal maatregelen voorgesteld om zorgvuldig te handelen ten aanzien van beschermde soorten. In de conclusie wordt beargumenteerd of een vervolgonderzoek, nader maatregelenpakket en/of een ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 Beschrijving huidige situatie

Het plangebied is gelegen in het agrarische buitengebied van de gemeente Voorthuizen waarin meerdere varkenshouderijen gelegen zijn. Ook het plangebied betreft een varkenshouderij. In onderstaande afbeelding (figuur 2-1) is de ligging van het plangebied met rood gearceerd en zijn de verschillende gebouwen die aanwezig zijn in plangebied genummerd van 1 t/m 9). Het plangebied bestaat uit een erf met daaromheen varkensstallen (gebouw 1, 2 en 3), een woning (gebouw 4), diverse open schuren (gebouw 5, 6, 7 en 8) en het woonhuis met bakhuis (gebouw 9).

Om de bebouwing heen liggen enkele weides met hoogstamfruitbomen, beuken hagen, groenzones en diverse lijnvormige houtsingels, die een groene verbinding vormen in het landschap. De erfgrans bestaat uit grotendeels (bijna) drooggevalen drainagegreppels (ten tijde van het veldbezoek op 24 maart 2015). Ten zuiden van het plangebied ligt een bronbeek. Aan deze beek vinden geen werkzaamheden plaats. Aan de noordzijde van het plangebied ligt een weide met enkele zeer oude eiken. De lijnvormige houtsingels bestaan o.a. uit soorten, zoals zwarte els, gewone es, hazelaar en eik.

Figuur 2.1: ligging plangebied in het agrarisch buitengebied van de gemeente Voorthuizen (links) en verschillende gebouwtypen met rode cijfers (rechts). (Bron: Google Earth).

Alle bebouwing heeft bakstenen muren en een dakbedekking van asbest golfplaten. De nieuwe grote varkenstallen (gebouw 2 en 3) hebben een spouw muur maar alle mogelijke ventilatieopeningen zijn afgesloten door het gebruik van pur-schuim. Bij geen van de te slopen gebouwen zijn de spouwmuren toegankelijk voor vleermuizen. De gebouwen 4 t/m 8 hebben een grote ruimte tussen het golfplaten dak en de dakconstructie. Op een aantal locaties zijn oude nesten of poepsporen aangetroffen (nestindicaties van spreeuw of huismus). Ook in de dak constructie van gebouw 5 (binnenzijde) zitten openingen waarin nestmateriaal is te zien (zie afbeelding 2.2). Tegen een aantal gebouwen is gevelbegroeiing aanwezig, zoals klimop. De klimop fungeert mogelijk ook als nestplaats voor broedvogels.

2.2 Werkzaamheden en toekomstige situatie

Conform de huidige plannen worden alleen de varkenstallen en schuren gesloopt. Op deze locaties wordt nieuwbouw gerealiseerd (woningen). De huidige groenstructuur zoals die nu aanwezig is op en rond het plangebied blijft behouden. Het klimop als weergegeven in figuur 2-2 (gebouw 1), evenals incidentele begroeiing, dat dicht bij de bebouwing aanwezig is, zoals het klimop, wordt verwijderd.

Figuur 2-2. Huidige situatie plangebied met oprijlaan (linksboven), gevelbegroeiing (gebouw 1) met een geschikte nestlocatie voor broedvogels (rechtsboven), een open ruimte onder de dakgoot (gebouw 4) met uitwerpselen van vermoedelijk spreeuw (links onder); en een open schuur (gebouw 5) met dakdelen die geschikt voor broedvogels zijn (rechtsonder).

3 AANWEZIGHEID BESCHERMDE SOORTEN

3.1 Methode

De quickscan is uitgevoerd door een literatuurstudie en een veldbezoek uit te voeren. De studie heeft als doel om een beeld te krijgen van aanwezige beschermde soorten (tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet) in de omgeving, zodat de kans op voorkomen in het betreffende plangebied kan worden geschat. Soorten uit de eerste beschermingscategorie zijn mogelijk ook aanwezig in het plangebied, deze zijn verder buiten beschouwing gelaten. Er geldt namelijk een vrijstelling voor deze soorten bij ruimtelijke ingrepen.

Voor het verkrijgen van informatie is gebruik gemaakt van openbaar toegankelijke broninformatie via internet en literatuur (zie literatuurlijst). Dit geeft echter geen compleet beeld. Daarom is middels een veldbezoek gekeken naar de geschiktheid van het plangebied als leefgebied voor diverse beschermde soorten. Op 24 maart 2015 is hiertoe het veldbezoek gebracht aan het plangebied. Hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen, zoals uitwerpselen, pootafdrukken en aanwezige (oude) nesten

De quickscan is uitgevoerd door een ervaren ecooloog van ATKB. De ecooloog voldoet aan de definitie, die Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO, voorheen Dienst Regelingen) hanteert van een ter zake kundige voor het opstellen van toetsingen aan de Flora- en Faunawet. Daarnaast is ATKB aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB).

3.2 Resultaten literatuuronderzoek

3.2.1 Inleiding

Voor het literatuuronderzoek is de gemeente Voorthuizen, waarbinnen ook het plangebied valt, als zoekgebied gebruikt. De resultaten van het literatuuronderzoek zijn vermeld in bijlage 1. De tabel is aangevuld met mogelijke aanwezige soorten op basis van gebiedskennis (expert judgement). Tabel 1 soorten komen mogelijk ook voor in het plangebied, maar voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling bij werkzaamheden ten behoeve van ruimtelijke inrichting. Deze worden daarom buiten beschouwing gelaten.

3.2.2 Resultaten

Uit de verschillende bronnen en de expert judgement blijkt dat in de omgeving van het plangebied vooral vogels en vleermuizen voorkomen. De bronbeek is geen onderdeel van het plangebied en daarom komen in het plangebied geen verblijfplaatsen voor van vissen, amfibieën (gericht op de voortplanting) en ongewervelden. De verblijfplaatsen van deze soortgroepen worden daarom verder niet behandeld in deze rapportage.

3.3 Resultaten veldbezoek

3.3.1 Inleiding

Het gehele plangebied is beschouwd voor de quickscan, inclusief een zone eromheen (de lijnvormige houtsingels). De resultaten van de quickscan zijn samengevat in bijlage 1. Voor de resultaten is een splitsing gemaakt in waarnemingen en de beoordeling van de geschiktheid als leefomgeving.

3.3.2 Waarnemingen

Van de jaarrond beschermde soorten is alleen de huismus aangetroffen. Ook zijn algemene broedvogels aangetroffen, zoals winterkoning, roodborst en merel. Op de grens van het plangebied, op de oever van de bronbeek, is een plukplaats van vermoedelijk een sperwer aangetroffen.

3.3.3 Geschiktheid

Jaarrond beschermde vogels

Het gehele plangebied is geschikt leefgebied voor de huismus. De te slopen gebouwen (in ieder geval 4 en 5), evenals de te behouden woonboerderij (gebouw 9) zijn door een open dakconstructie geschikt als nestlocatie. De groenstructuren op het te behouden huis (klimop), beukenhagen en groenbeplanting op het erf fungeren mogelijk als onderdeel van de vaste rust- en verblijfsplaats. Overige jaarrond beschermde broedvogels (zoals uilen en roofvogels) kunnen het terrein gebruiken als foerageergebied (niet als nestbiotoop).

Categorie 5 vogels

Ook voor andere soorten zoals de spreeuw (categorie 5) is de open dakconstructie (in ieder geval van gebouw 4 en 5) geschikt als nestlocatie. Op meerdere locaties in deze gebouwen zijn nest indicerende sporen, zoals uitwerpselen en uitstekend nestmateriaal aangetroffen. Mogelijk komen in de gebouwen andere soorten als opgenomen in categorie 5 voor, zoals kool- en pimpelmees.

Tijdens broedseizoen beschermde vogels

Algemene broedvogels kunnen over het gehele plangebied tot broeden komen. Vooral in de open gebouwen (gebouw 5, 6, 7 en 8) en de grote varkensstal (gebouw 2 en 3) zijn geschikte openingen of beschadigingen in de zijgevel, waarin algemene broedvogels een nest kunnen maken.

Vleermuizen

Vleermuizen kunnen de lijnvormige groenstructuren rondom het plangebied gebruiken als foerageergebied of als vliegroute (voor vleermuizen). De woonboerderij is mogelijk ook geschikt als verblijfplaats voor gebouw bewonende vleermuizen.

Het plangebied is of ongeschikt als groeiplaats/verblijfplaats voor:

- Flora: het plangebied is grotendeels verhard en bestaat daarnaast uit grasland (ingezaaid met Engels raaigras) of dicht struikgewas (ter plaatse van de lijnvormige houtsingels). Hier hebben beschermde flora geen mogelijkheden om tot kieming te komen.
- Vleermuizen: de te slopen gebouwen zijn niet geschikt als verblijfsplaats, omdat de meeste gebouwen niet uit spouwmuren bestaan, met golfplaten zijn afgewerkt en sprake is van windwerking door de ruimte. Geschikte invliegopeningen in spouwmuren zijn afgesloten met pur-schuim. Mogelijke verblijfsplaatsen zijn wel aanwezig in de te behouden woonboerderij, dat echter geen onderdeel uitmaakt van het werkgebied. De bomen op het terrein zijn zeer waarschijnlijk niet geschikt als verblijfplaats, maar blijven behouden.
- Jaarrond beschermde broedvogels (zoals kerkuil en gierzwaluw): de asbest daken van de te slopen bebouwing hebben geen geschikte invliegopeningen voor de gierzwaluw. Er zijn geen nestkasten aanwezig in de ruimten van de bebouwing aangetroffen waarvan de kerkuil gebruik kan maken. Sporen, zoals braakballen en uitwerpselen, zijn nergens aangetroffen. Het is wel mogelijk dat soorten wel gebruik maken van het plangebied om hier te foerageren.
- Overige, grondgebonden zoogdieren: van beschermde zoogdieren zijn geen verspreidingsgegevens bekend en het plangebied is ongeschikt als leefomgeving.

4 BEKNOPTE EFFECTENANALYSE EN MAATREGELEN

4.1 Inleiding

In bijlage 1 is een overzicht weergegeven van beschermde soorten uit tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet, die mogelijk hun leefgebied hebben in het plangebied. Deze soorten worden meegenomen in de beknopte effectenanalyse in paragraaf 4.2. Het gaat om de soortgroepen broedvogels jaarrond beschermd (categorie 1 t/m 4), broedvogels (categorie 5) en algemene broedvogels.

4.2 Jaarrond beschermde vogels

De nesten van vogelsoorten binnen categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. Dit geldt ook voor de directe omgeving die nodig is om de jongen succesvol groot te brengen (rust en foerageergebied). Uit het literatuur- en veldonderzoek blijkt dat het plangebied geschikt is voor de huismus. Mogelijk dat de huismus gebruik maakt van de te slopen bebouwing om hierin te broeden (de soort is aangetroffen op het terrein).

De voorgenomen sloop heeft mogelijk tot gevolg dat nesten van (jaarrond beschermde) broedvogels huismus worden aangetast en verdwijnen. Dit betekent dat de Flora- en faunawet wordt overtreden als de sloop plaatsvindt (overtreding van artikel 11, aantasten, wegnemen, vernielen en verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen). Het is van belang om eerst onderzoek uit te voeren naar huismus om te beoordelen of de gebouwen daadwerkelijk door de huismus worden gebruikt om hierin te broeden. Als blijkt dat jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn, dan is compensatie van de nestplaatsen nodig en dient een ontheffingsaanvraag op de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Tevens is het van belang de werkzaamheden dan ecologisch te begeleiden.

Naar aanleiding van de mogelijke aantasting en verdwijning van nesten van huismussen, is reeds een aanvullend huismusonderzoek uitgevoerd (zie bijlage 2). Naar aanleiding hiervan is geconcludeerd dat het functioneel leefgebied van de huismus (verblijfplaats en bijbehorende foerageer- en schuilplaatsen) behouden blijft. De voorgenomen werkzaamheden (indien uitgevoerd buiten de voortplantingsperiode van de huismus om verstoring van nesten te voorkomen) veroorzaken derhalve geen overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet.

4.3 Broedvogels (categorie 5)

Het ministerie van EZ heeft broedvogels onderscheiden die in principe niet jaarrond beschermd zijn, maar het ministerie verlangt wel een inventarisatie en de soorten zijn wel jaarrond beschermd als de ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen (categorie 5). De spreekw kan in openingen onder de dakconstructie en in opengebouwen tot broeden komen. De aanwezigheid van kool- en pimpelmees (met nest) kan niet op voorhand worden uitgesloten.

Het plangebied is voor de spreekw, kool- en pimpelmees niet van ecologisch hoog belang, omdat het om hooguit enkele broedparen gaat. Bovendien zijn er in de omgeving zeer veel alternatieve nestlocaties te vinden op dezelfde typen agrarische bedrijven. De spreekw is ook algemeen. Daarom worden ze niet als jaarrond beschermd beschouwd. Wel zijn nesten van alle broedvogels beschermd tijdens het broedseizoen (zie par. 4.4).

4.4 Broedvogels (tijdens broedseizoen beschermd)

In de open gebouwen, gevelbegroeiing en struiken rondom de te slopen bebouwing kunnen broedvogels tot broeden komen. Er is een directe overlap met het werkgebied. Zonder voldoende voorzorg kunnen nesten worden verstoord (overtreding artikel 11 Flora- en Faunawet).

Voor broedvogels zijn de volgende maatregelen nodig om een overtreding te voorkomen:

- Voor het slopen van de gebouwen en verwijderen van gevelbegroeiing en struiken, dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen (in de periode half maart t/m half juli worden de meeste broedgevallen verwacht). Afhankelijk van het weer kan het broedseizoen eerder of later starten en langer doorgaan. Buiten deze periode is de kans op aanwezigheid van broedvogels erg klein;
- Indien niet buiten het broedseizoen gewerkt kan worden, zijn (afhankelijk van het weer) controles op broedvogels noodzakelijk in de periode februari-september. Bij de aanwezigheid van een nest dient een verstoringvrije zone te worden aangehouden, waarbinnen gedurende de periode van ingebruik name van het nest niet wordt gewerkt. De grootte en de duur is te bepalen door een ter zake kundige.

4.5 Vleermuizen en jaarrond beschermde vogels (foeragerend)

Het voorgenomen plan heeft geen negatief effect op de beschikbaarheid aan foerageergebied in het plangebied. Dit geldt voor zowel vleermuizen als jaarrond beschermde vogels. Dit komt, omdat de aanwezige groenstructuren behouden blijven in het plangebied. Alleen de opstallen (ongeschikt voor het foerageren) worden gesloopt. Daarnaast worden de werkzaamheden overdag uitgevoerd om zo een eventuele verstoring van foeragerende nacht-actieve fauna (vleermuizen, uilen) te voorkomen.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Beschermde soorten fauna komen mogelijk in het plangebied voor. Door middel van een aanvullend huismusonderzoek is reeds vastgesteld dat binnen het plangebied huismussen voorkomen, maar dat deze (als gevolg van de werkzaamheden) geen functioneel leefgebied verliezen. Geconcludeerd is dat de voorgenomen werkzaamheden (indien uitgevoerd buiten de voortplantingsperiode van de huismus) geen overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet tot gevolg hebben. Voor de werkzaamheden hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.

Naast huismussen komen binnen het plangebied mogelijk categorie 5-broedvogels, algemene broedvogels en foeragerende vleermuizen voor. Deze kunnen als gevolg van de werkzaamheden verstoring ondervinden. Voor categorie 5-broedvogels en algemene broedvogels is het mogelijk om met een aanpassing van de werkwijze (werken buiten het broedseizoen of door uitvoering van broedvogelcontroles) verstoring van broedende vogels te voorkomen. Het aanvragen van een ontheffing om te werken in de broedtijd is volgens de interpretatie van het ministerie van EZ niet mogelijk. Verstoring van foeragerende vleermuizen wordt voorkomen door overdag te werken.

6 LITERATUUR

Websites

Informatie over soorten met verspreiding; www.soortenbank.nl
www.floravannederland.nl

Waarnemingsite; www.waarneming.nl & telmee.nl

Gebiedendatabase Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO, voorheen Dienst Regelingen);
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/>

Amfibieën en reptielen

Websites Stichting RAVON; www.ravon.nl

BIJLAGE 1

Bijlage 1: Resultaten literatuuronderzoek en veldbezoek.

Projectnummer: 20150301 Quickscan Schoonenweg 7/7a Voorthuizen								
Soortgroep	Mogelijk aanwezige soorten op grond van verspreiding en expert-judgement	Toelichting (Bron)	Aangetroffen tijdens veldbezoek	Geschiktheid terrein	Overlap met ingreep?	Effecten	Maatregelen?	Ontheffing Ffwet nodig?
Flora	veldsalie, wilde marjolein.	www.floravannederland.nl www.waarneming.nl expert judgement	Nee	Ongeschikt als groeiplaats door voedselrijkdom	Nee	Geen	Geen	Nee
Broedvogels jaarrond beschermd (cat. 1 t/m 4)	Roek, buizerd, sperwer, havik, boomvalk, huismus, steenuil, gierzwaluw, kerkuil	expert judgement www.waarneming.nl	Ja, huismus bij te behouden bebouwing en in te slopen bebouwing (oude) nestlocaties mogelijk huismus Ja, plukplaats vermoedelijk sperwer	geschikte nestgelegenheden huismus in bebouwing maar geen oude kraaien en of eksternesten) terrein wel geschikt als foerageergebied voor roofvogels	Ja, indien nesten in te slopen bebouwing door huismus worden gebruikt Aanvullend huismusonderzoek: geen nesten in te slopen bebouwing.	Mogelijk verstoring van huismusnest in te behouden bebouwing op locatie.	Alle werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren	Nee, mits gewerkt wordt buiten het broedseizoen
Broedvogels niet jaarrond inventarisatie gewenst beschermd (cat. 5)	Boomklever, boomkruiper, bosuil, kool- en pimpelmees, ekster, grote bonte specht, groene specht, torenvalk, spreeuw, boeren- en huiszwaluw	www.waarneming.nl expert judgement	Ja, mogelijk (oud) nestlocatie van spreeuw onder dak opening	Alleen geschikte nestopeningen in bebouwing voor spreeuw. Geen boomholtes e.d.	Ja, indien nesten in te slopen bebouwing door spreeuw worden gebruikt	Mogelijk verstoring in broedperiode	Alle werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren	Nee, mits gewerkt wordt buiten het broedseizoen
Broedvogels (tijdens broedseizoen beschermd)	Merel, roodborst, tortelduif, houtduif,	Expert judgement	Diverse nesten aangetroffen, territorium winterkoning in groenstructuur	Geschikte nestplaatsen in bebouwing en groenstructuur aanwezig	Ja	Mogelijk verstoring in broedperiode	Alle werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren	Nee, mits gewerkt wordt buiten het broedseizoen
Zoogdieren (vleermuizen)	Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis	Expert judgement, www.telme.nl	Nee, ook geen sporen of geschikte invliegopeningen	Ongeschikt als verblijfplaats (Geen bomen met holten of geschikte gebouwen. Groenstructuur mogelijk wel geschikt als foerageerplaats en vliegroute.	Nee, foerageergebied en vliegroute blijven behouden	Geen	Geen	Nee
Zoogdieren (grondgebonden)	steenmarter	Waarneming.nl, expert judgement	Nee	Te slopen bebouwing ongeschikt als verblijfplaats voor steenmarter.	Nee	Geen	geen	Nee

Amfibieën en reptielen	Alleen algemene soorten verwacht	www.ravon.nl www.waarneming.nl	Nee	Geschikt winterhabitat in het struweel, geen voortplantingswater aanwezig	Nee	Geen	Geen	Nee
Vissen	geen	Expert judgement	Geen, droge sloot	nee	Nee	Geen	Geen	Nee
Vlinders, libellen en overige ongewervelden	Geen	www.vlinderstichting.nl www.libellennet.nl expert judgement	Nee	Ongeschikt en buiten verspreidingsgebied	Nee	Geen	Geen	Nee

BIJLAGE 2

Aan: BKO BV
Auteur: Mevr. E. (Esther) Schiedon
Projectleider: Dhr. P.I. (Pim) Godschalk

Kenmerk: 20150301/not01
Datum: 18 januari 2016
Status: definitief

1 ACHTERGROND

Het plangebied bevindt zich aan de Schoonengweg 7/7A te Voorthuizen (zie figuur 1). Het plangebied is in gebruik geweest als varkenshouderij, waardoor zich binnen het plangebied diverse stallen (gebouw 1 t/m 3) en schuren (gebouw 5 t/m 8) bevinden. Het voornemen is om de aanwezige stallen en schuren te slopen en woningen te realiseren. Tijdens deze werkzaamheden blijven de woonboerderij met bakhuis en de woning aan de achterzijde van het erf (respectievelijk gebouwen 9 en 4) behouden, evenals de op het terrein aanwezige bomen en struiken. Groenvoorzieningen die tegen te slopen gebouwen aanwezig zijn (zoals een grote klimopstruik) worden wel verwijderd.

Figuur 1. Ligging plangebied in de gemeente Voorthuizen (links) en verschillende gebouwtypen met rode cijfers (rechts). (Bron: Google Earth).

In verband met de voorgenomen sloop van de stallen en schuren is in het voorjaar van 2015 een quickscan op de locatie uitgevoerd (zie ATKB-rapport met kenmerk 20150301/rap01, d.d. 8 april 2015). Uit deze quickscan kwam naar voren dat het gehele plangebied geschikt leefgebied vormt voor de huismus. Zowel de te slopen gebouwen als de te behouden woonboerderij zijn door een open dakconstructie geschikt als nestlocatie. Daarnaast fungeren de groenstructuren op het te behouden huis (klimop), beukenhagen en groenbeplanting op het erf mogelijk als onderdeel van de vaste rust- en verblijfplaats. Als gevolg hiervan leiden de voorgenomen werkzaamheden mogelijk tot een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet (het wegnemen, aantasten, vernielen en verstoren van leefgebied van de huismus).

Om vast te stellen of de voorgenomen werkzaamheden een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet tot gevolg hebben, is aanvullend huismusonderzoek uitgevoerd. De hierbij gevolgde methode is in onderstaande paragraaf besproken.

2 METHODE

Voor het aanvullend huismusonderzoek is aangesloten bij de onderzoeksmethode uit de soortenstandaard. Conform de soortenstandaard van de huismus (RVO, Soortenstandaard huismus *Passer domesticus*, versie 2.0, d.d. december 2014) kan de aan- of afwezigheid van de huismus worden aangetoond door 2 veldbezoeken in de periode 1 april tot 15 mei, met een tussenperiode van 10 dagen. De 2 voorgeschreven veldonderzoeken (in de geschikte periode) hebben plaatsgevonden in de vroege ochtend van 4 en 15 mei 2015, kort na zonsopgang. Dit aangezien de huismus, in tegenstelling tot veel andere broedvogels, wat later op de dag actief wordt. Tijdens de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van de huismus en eventuele nesten en/of nest-indicerend gedrag (o.a. wegvliegen uit openingen onder dakpannen, vervoer nestmateriaal of voedsel).

De veldbezoeken zijn uitgevoerd door ervaren ecologen van ATKb. De ecooloog voldoet aan de definitie die Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl, voorheen Dienst Regelingen) hanteert van een ter zake kundige voor het opstellen van toetsingen aan de Flora- en faunawet.

3 RESULTATEN

Tijdens de veldbezoeken zijn huismussen binnen het plangebied waargenomen. Het betrof (tijdens het veldbezoek van 4 mei) een huismus die onder de golfplaten van het dak van (te behouden) gebouw 9 uitvloog. Nabij deze uitvliegopening zijn tevens jongen gehoord, waardoor kan worden geconcludeerd dat in gebouw 9 sprake is van een nest. In de overige (te slopen) gebouwen zijn geen huismussen waargenomen. Dit was tevens het geval tijdens het bezoek van 15 mei; hierbij is enkel een roepende huismus op het erf en (opnieuw) het huismusnest in gebouw 9 aangetroffen. Er is tijdens beide bezoeken geen huismus(nest) aangetroffen in de te slopen gebouwen. Daarnaast zijn tijdens beide bezoeken geen foeragerende adulten in de overige gebouwen waargenomen.

Tijdens de veldbezoeken zijn tevens waarnemingen gedaan van overige broedvogels (zowel niet-jaarrond beschermde cat. 5 als algemene, tijdens het broedseizoen beschermde broedvogels). Waargenomen zijn een winterkoning, boomkruiper, houtduif en (verlaten) boerenwaluwnesten.

De boerenwaluw is een cat. 5 soort-, wat inhoudt dat de soort niet jaarrond beschermd is, tenzij er zwaarwegende omstandigheden zijn of er sprake is van een grote, lokaal belangrijke populatie. Hoewel oude nesten zijn aangetroffen, zijn geen adulten waargenomen. De broedperiode loopt van mei tot juli (www.vogelbescherming.nl). Het is niet waarschijnlijk dat er een grote populatie aanwezig is, dan zouden wel individuen zijn waargenomen. Het is nooit uit te sluiten dat alsnog een enkel paar nestelt, maar er is dan geen sprake van een belangrijke populatie. De soort is daarom alleen tijdens het broedseizoen beschermd.

4 CONCLUSIE

Verblijfplaats huismus

In de woonboerderij met bakhuis (gebouw 9) bevindt zich een huismusnest. Dit gebouw blijft echter gehandhaafd. In de te slopen stallen en schuren bevinden zich geen huismusnesten. Er is voldoende onderzoek gedaan in de juiste periode van het jaar om de aanwezigheid van de huismus daar uit te sluiten. Diverse stallen zijn recent gebouwd en daardoor dusdanig goed afgeschermd dat deze ook niet toegankelijk zijn voor broedvogels.

Sloopwerkzaamheden op het terrein kunnen wel verstorend zijn indien dit in het broedseizoen van de huismus plaatsvindt. De sloop dient daarom buiten het broedseizoen van de huismus plaats te vinden. De werkzaamheden kunnen plaatsvinden tussen 1 september en 28 februari. Hierbij dient de sloop te starten in deze periode zo dicht mogelijk op de te behouden bebouwing. Indien de sloop dan uitloopt naar maart/april, kan dit plaatsvinden als dit op meer dan 50 m van de te behouden bebouwing plaatsvindt (verstoringsvrije zone).

Functioneel leefgebied huismus

De binnen het plangebied aanwezige bomen en struiken (welke foerageer- en schuilplaatsen aan de huismus bieden) blijven daarnaast tevens gehandhaafd (op wat struiken en klimop dicht tegen bebouwing aan na). Er is slechts sprake van 1 paar huismus; er blijven dus ruim voldoende schuil- en foerageermogelijkheden behouden. Het functioneel leefgebied rondom het nest blijft behouden. Het verwijderen van groenstructuren dient wel plaats te vinden buiten de voortplantingsperiode, dus niet in de periode maart tot eind augustus.

Algemene broedvogels

De verstoring van (eventueel aanwezige) nesten van niet-jaarrond beschermde broedvogels of algemene broedvogels kan worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen (buiten de periode half maart t/m half juli) uit te voeren. Opgemerkt dient te worden dat binnen het plangebied (verlaten) boerenwaluwnesten zijn geconstateerd. De boerenwaluw is een categorie 5-

broedvogel, maar aangezien tijdens de veldbezoeken geen broedgevallen zijn geconstateerd (waardoor geen sprake is van een belangrijke populatie), is de boerenzwaluw in voorliggende situatie niet jaarrond beschermd.

Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen werkzaamheden (indien uitgevoerd buiten de voortplantingsperiode van de huismus, dus buiten de periode maart – eind augustus) geen overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet tot gevolg hebben. Voor de werkzaamheden hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.